

Η ΑΓΝΩΣΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ «ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ» ΠΟΥ ΒΡΕΘΗΚΕ ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΩΝ ΙΣΠΑΝΩΝ ΚΑΤΑΚΤΗΤΩΝ

Ο Έλληνας που πολέμησε κατά της αυτοκρατορίας των Ίνκας

Είναι αλήθεια πως σε κάποιους σπουδαίους πολεμιστές, μέσα στο πέρασμα των χρόνων, η ιστορία δεν έχει σταθεί και τόσο γενναιόδωρη. Αρκετούς τους αγνόστους. Πολλοί ξεχάστηκαν, άλλοι λησμονήθηκαν. Σ' αυτή την τελευταία κατηγορία υπάρχει και ο «Pedro de Candia!». Ο Πέτρος ο Κρητικός, ο ατρόμητος πυροβολητής που σαν μισθοφόρος βρέθηκε στο πλευρό των Ισπανών κατακτητών οι οποίοι καθοδηγούμενοι από το αστείρευτο πάθος τους για χρήμα και δόξα έφτασαν στο μακρινό Περού με στόχο να καταλύσουν την αυτοκρατορία των Ίνκας και να οικειοποιηθούν τον τεράστιο πλούτο! Σημαντικό ρόλο σε αυτή την εκστρατεία διαδραμάτισε ο Πέτρος από την Κρήτη ο οποίος με το απαράμιλλο πάθος του αλλά και το τραγικό τέλος του έγραψε το όνομά του δίπλα σε εκείνα των ανθρώπων που με την δράση τους συνέβαλαν στην κατάλυση της αυτοκρατορίας των Ίνκας!

Ποιος ήταν ο «Pedro de Candia»

Ο Πέτρος ντε Σιέζα ντε Λεόν έγραψε για εκείνον στο ισπανικό της κατάκτησης του Περού. Εκεί υπάρχει η αναφορά στον «Petrus quidam, Creta insula ortus», δηλαδή «κάποιος Πέτρος, καταγόμενος από την νήσο Κρήτη», ο οποίος στην ισπανική ιστοριογραφία είναι γνωστός και με το προσωνύμιο «el Griego», δηλαδή «ο Γραικός». Κυρίως, είναι γνωστός ως «Pedro de Candia», δηλαδή «Πέτρος Κρητικός».

Είναι πιθανόν -ωστόσο δύσκολο να εξακριβωθεί- ο όρος «de Candia» εδώ να σημαίνει και «Ηρακλειώπης», καθώς είναι γνωστό ότι το όνομα «Candia» χρησιμοποιήθηκε κατά την ενετοκρατία τόσο για την Κρήτη, ως υποίκη, όσο και για την πόλη του Ηρακλείου.

Σύμφωνα με τον ιστορικό Ιωάννη Δανδουλάκη, η ακριβής χρονολογία της γέννησης του Πέτρου παραμένει άγνωστη, παρότι οι Ισπανοί την τοποθετούν γύρω στο 1484. Είναι, ωστόσο, βέβαιο ότι σε μικρή σχετικά πλικά έφυγε από τον τόπο καταγωγής του και ταξίδεψε στην Ιταλία και την Ισπανία. Στην Ιταλία εκπαιδεύτηκε και υπηρέτησε ως condotierro, δηλαδή αξιωματικός επικεφαλής μισθοφορικών σωμάτων που δρούσαν στην υπηρεσία των πόλεων-κρατών της Ιταλικής χερσονήσου. Από εκεί βρέθηκε στον Παναμά, όπου γνωρίστηκε με τους Φρανσίσκο Πιζάρρο και Ντιέγκο ντε Αλμάγκρο και μαθαίνοντας τα σχέδιά τους για εκστρατεία προς το νότο αποφάσισε να τους ακολουθήσει.

Έτσι ο Πέτρος Κρητικός συμμετείχε ως επικεφαλής του πυροβολικού στην τρίτη εκστρατεία των Ισπανών στο Περού... Μετά από δύο αποτυχημένες προσπάθειες των δύο Ισπανών κατακτητών και του μισθοφορικού στρατού τους να καταλύσουν την αυτοκρατορία των Ίνκας και ενώ ήδη βρισκόμαστε στο 1527, ξεκινά η τρίτη και... φαρμακερή εκστρατεία.

Μετά την δεύτερη αποτυχία ο ντε Αλμάγκρο αποφασίζει να επιστρέψει στον Παναμά για να ανεφοδιαστεί. Ο Πιζάρρο, ωστόσο, είναι αποφασισμένος να μην κάνει βήμα πίσω και έτσι μαζί με 12 ακόμα συντρόφους του, ανάμε-

Προσωπογραφία του Πέτρου του Κρητικού δια χειρός Φώτη Κόντογλου

σα στους οπίους και ο Πέτρος ο Κρητικός, που έμειναν στην ιστορία ως «οι διάσημοι δεκατρεῖς» (Los trece de la fama), περίμεναν στο ξερονοί. Ιλα ντελ Γκάλο ανοιχτά του Εκουαδόρ για αρκετούς μήνες.

Την επόμενη χρονιά οι κατακτητές πατάνε το πόδι τους στην περιοχή του Τουμπέζ, στο σημερινό βορειοδυτικό Περού. Εκεί και με δεδομένο πως ήταν λίγοι για μια σοβαρή επιχείρηση εναντίον της πόλης δεν έδειξαν αμέσως της κατακτητικές τους διαθέσεις. Ο Πιζάρρο αποφάσισε να στείλει πρώτα τον Πέτρο τον Κρητικό ως ανιχνευτή και κατάσκοπο μέσα στην πόλη.

Ο Πέτρος, φορώντας σιδηρούν θώρακα και περικεφαλαία, του τύπου των ισπανών κονκισταδόρων και εφοδιασμένος με αρκεβούζιο (ένα τυφέκιο το οποίο εκείνη την εποχή ήταν το κορυφαίο όπλο), αποβιβάστηκε στην ακτή. Οι ιθαγενείς αμέσως τον περικύλωσαν και τον οδήγησαν στον άρχοντα της πόλης τους, στον οποίο και

υποκλίθηκε, ενώ στη συνέχεια προσπάθησε να του κρύξει το χριστιανικό ευαγγέλιο! Εκείνος όμως δεν έδειξε κανένα ενδιαφέρον παρά μόνο για το αρκεβούζιο που κρατούσε ο Κρητικός.

Όταν του ζήτησαν να το χρησιμοποιήσει και εκείνος το έπραξε, ο κρότος του πυροβόλου όπλου έκανε όλους τους παριστάμενους ιθαγενείς να πέσουν έντρομοι στο έδαφος. Υπάρχει μάλιστα και ο θρύλος, ότι κάποια άγρια ζώα που παρευρίσκονταν εκεί, έπεσαν στα πόδια του Έλληνα πηρεωμένα και φοβισμένα από τον δυνατό κρότο. Παράλληλα, ο ιθαγενής άρχοντας εντυπωσιάσμενος του είπε ότι «κρατά στα χέρια του τον κεραυνό του ουρανού!»

Στη συνέχεια οι ιθαγενείς, ανυποψίαστοι για τις πραγματικές προθέσεις του, ξενάγησαν τον Πέτρο σε ολόκληρη την πόλη που ήταν γεμάτη από άφθονο χρυσό και το ασήμι! Ο κύβος είχε ριφθεί. Ο Πιζάρρο επέστρεψε στην Ισπανία, όπου το 1529 έλαβε επίσημη άδεια από τη βασίλισσα Καστίλλης και Αραγονίας Ισαβέλλα, για να προχωρήσει στην κατάκτηση του Περού στο όνομα του Ισπανικού στέμματος. Το 1531, οι Ισπανοί κονκισταδόροι ξεκίνησαν την τρίτη εκστρατεία τους που οπίστηκε και κατέληξε στην πτώση της αυτοκρατορίας των Ίνκα.

Μετά την κατάλυση της αυτοκρατορίας ο «Pedro de Candia» και ο Πιζάρρο επέστρεψαν στην Ισπανία για να παραδώσουν την πλήρη της λαφύρων στον βασιλιά ο οποίος τίμησε και τους δυο, δίνοντας στον Κρητικό τον τίτλο του διοικητή του πυροβολικού του στόλου και τον τίτλο του δεύτερου δημάρχου της πόλης του Κούζκο!

Κάπου εκεί, ωστόσο, ξεκίνησε και η αντίστροφη μέτρηση για τον Κρητικό πολεμιστή. Το πάθος για ακόμα περισσότερη πλούτο και δόξα οδήγησε τους δύο ισπανούς κατακτητές σε έναν παράλογο και αιματηρό εμφύλιο.

Ο Πέτρος αρχικά πήρε το μέρος του φίλου του Φρανσίσκο Πιζάρρο, στη συνέχεια ξεκίνησε μία δική του αποτυχημένη εκστρατεία προκειμένου να βρει ένα φημολογούμενο «χρυσό βασίλειο» και όταν άπραγος και κουρασμένος επέστρεψε πληροφορίθηκε πως ο Πιζάρρο είχε δολοφονηθεί από τον ντε Αλμάγκρο με τον οποίο ο Πέτρος συμπορεύτηκε στη συνέχεια.

Σε μια κρίσιμη μάχη του εμφυλίου, ωστόσο, που δόθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 1542, στην περιοχή των Τσούπας, το πυροβολικό του Πέτρου ήταν σε εντυπωσιακό βαθμό αναποτελεσματικό.

Ο ντε Αλμάγκρο θεώρησε πως ο Πέτρος, σαμποτάριος της μάχης, ενσυνείδητα και προδοτικά δεν σημάδεψε οσωτά τον αντίπαλο στόχο και ξέσπασε πάνω του όλη την οργή του. Όρμησε επάνω του και αποκαλώντας τον «αναθεματισμένο Γραικό προδότη», τον σκότωσε με τα ίδια του τα χέρια.

Πριν άσει τη ζωή του, σύμφωνα με κάποιες μαρτυρίες, είχε προλάβει να παντρευτεί με την Λουθία Γκαρθία και είχε αποκτήσει έναν γιο που ίσως λεγόταν Μανώλης και ήταν και αυτός μεγαλόσωμος σαν τον πατέρα του. Απόκτησε επίσης και δύο κόρες την Μαρία και την Καταλίνα.

**OLYMPIA MARBLE
PTY LTD**

1-3 CHALDER ST, MARRICKVILLE NSW 2204

Ph. 9565 1415 - Mob. 0418 462 020

www.olypiamarble.com.au e-mail: olympia1@bigpond.net.au

Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ ΣΤΟ NSW

ΔΙΑΘΕΤΟΥΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ

MONUMENTAL STONEMASONRY

Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

ΜΕ ΣΕΒΑΣΜΟ

ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

ZΗΤΗΣΤΕ ΤΟΝ ΗΛΙΑ ΤΗ ΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ

SENIOR CITIZENS DISCOUNTS

